

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **M. M.**, bývajúceho v K., proti odporcovi **J. M.**, bývajúcemu v K., zastúpenému JUDr. D. D., advokátom, Advokátska kancelária D., s.r.o. so sídlom v K., **o zrušenie a vypořádanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam**, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp.zn. 4 C 21/2008, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. septembra 2008, sp.zn. 15 Co 154/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporcu **o d m i e t a .**

Navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom z 9. júna 2008, č.k. 4 C 21/2008-31 zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania k nehnuteľnostiam vyznačených ako C. parcela č. X. – záhrady o výmere X. m², garáž súpisné č. X., postavená na C. parcele č. X. (parcela pod stavbou je evidovaná na LV č. X.) LV č. X. katastrálne územie K., rodinný dom súpisné č. X., postavený na C. parcele č. X. (parcela pod stavbou je evidovaná na LV č. X.), LV č. X. katastrálne územie K., C. parcela č. X. – záhrady o výmere X. m², C. parcela č. X. – v častiach zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m² a záhrady o výmere X. m², C. parcela č. X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m² a C. parcela č. X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m² (stavba na parcele X. je evidovaná na LV č. X. a stavba na parcele X. je evidovaná na LV č. X.), LV č. X. katastrálne územie K., prikázal nehnuteľnosti vyznačené ako C. parcela č. X., parcela č. X., ako aj C. parcelu č. X. a C. parcelu č. X., obe vytvorené

geometrickým plánom č. X. zo dňa 14. júna 2007 a rodinný dom súpisné č. X., postavený na C. parcele č. X. na LV č. X. katastrálne územie K., ako aj garáž súpisné č. X., postavená na C. parcele č. X. na LV č. X. katastrálne územie K. do výlučného vlastníctva odporcu a aby prikázal nehnuteľnosti vyznačené ako C. parcela č. X. a C. parcelu č. X. do výlučného vlastníctva navrhovateľa. Zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd mal za preukázané, že po podaní návrhu na zrušenie podielového spoluvlastníctva, ktoré navrhovateľ nadobudol na základe darovacej zmluvy, darcovia urobili výzvu na vrátenie daru, preto ako predbežnú otázku potrebnú na vyriešenie aktívnej legitímácie navrhovateľa riešil otázku platnosti jednostranného úkonu, a to vrátenia daru. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o splnení zákonných podmienok pre vrátenie daru v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že výzva darcov, ktorou vyzvali navrhovateľa na vrátenie daru, spĺňa všetky zákonné predpoklady, a preto spôsobila zánik darovacej zmluvy. Zrušením darovacej zmluvy sa obnovuje pôvodný právny vzťah ex nunc a preto v čase rozhodovania súdu už navrhovateľ nebol podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania a stratil tak aktívnu legitímáciu na podanie návrhu na začatie konania.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie navrhovateľa uznesením z 24. septembra 2008, sp.zn. 15 Co 154/2008 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dospel k záveru, že súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil, keď riešil ako predbežnú otázku výzvu darcov, ktorí darovali navrhovateľovi nehnuteľnosti, ktorých je podielovým spoluvlastníkom, na vrátenie daru. Uviedol, že navrhovateľ v tomto konaní má aktívnu legitímáciu na podanom návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré nadobudol na základe darovacej zmluvy, pretože darcovia na súde nepodali návrh na vrátenie daru podľa § 630 Občianskeho zákonníka. Okruh účastníkov v tomto konaní je iný, ako by bol v konaní o návrhu na vrátenie daru. Tým, že súd prvého stupňa riešil v konaní prejudiciálne otázku vrátenia daru a nekonal o návrhu účastníka, nesprávne na danú vec aplikoval príslušné právne predpisy a odoprel účastníkom právo na riadne prejednanie veci.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie odporca, ktorý navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/, c/ O.s.p. a § 237 písm. b/ O.s.p. Namietal, že odvolací súd v čase svojho rozhodovania konal s niekým, kto nebol účastníkom

konania. Taktiež namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberal skutkový a právny stav veci.

Navrhovateľ sa k dovolaniu odporcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Nakoľko dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených uznesení (v danom prípade uznesením odvolacieho súdu bol zrušený rozsudok súdu prvého stupňa), je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa § 239 nepripúšťa.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

So zreteľom na odporcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že odvolací súd v čase svojho rozhodovania konal s niekým, kto nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 písm. b/ O.s.p.).

Podmienkou, aby niekto mohol byť účastníkom občianskeho súdneho konania je, že musí byť na to spôsobilý. Spôsobilosťou byť účastníkom konania sa rozumie spôsobilosť subjektov mať procesné práva a povinnosti, ktoré procesné právo priznáva účastníkom konania. Ide teda o procesnú subjektivitu. Túto spôsobilosť upravuje Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 19 tak, že ju má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva. Citované ustanovenie sa teda odvoláva na hmotné právo, t.j. Občiansky zákonník.

Podľa § 7 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením a smrťou táto spôsobilosť zanikne. V zmysle jeho ustanovenia § 18 spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby.

Z uvedeného teda vyplýva, že ako navrhovateľ, tak aj odporca mali v priebehu súdneho konania a aj v súčasnosti v dovolacom konaní majú spôsobilosť byť účastníkmi

konania. Túto spôsobilosť byť účastníkom konania treba odlišovať od tzv. vecnej legitímácie účastníka (aktívnej alebo pasívnej) predstavujúcej hmotno-právny vzťah účastníka k prejednávanej veci (vrátane právneho nástupníctva), ktorá je z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. b/ O.s.p. právne irelevantná.

Dovolací súd preto dospel k záveru, že v preskúmvanej veci nie sú dané dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. b/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľa týkajúca sa nepreskúmateľnosti, resp. nedodatočnej odôvodnenosti písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry

ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania odporcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu ako neprípustné podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. marca 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková